Lietas arhīva Nr. C-2141-20/6
ECLI:LV:VRT:2020:1110.C71214120.3.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Limbažos 2020.gada 10.novembrī

Vidzemes rajona tiesa
tiesnese D.Glinka,
ar sekretāri V.Rajevsku,
piedaloties sabiedrības ar ierobežotu atbildību "JKS" maksātnespējas procesa administratoram Jurim Puriņam,
izskatīja atklātā tiesas sēdē civillietu sabiedrības ar ierobežotu atbildību "JKS" maksātnespējas procesa administratora Jura Puriņa prasībā pret /pers. A/ par parāda piedziņu.

Aprakstošā daļa

Maksātnespējīgās sabiedrības ar ierobežotu atbildību „JKS", reģistrācijas Nr. 44103107358, juridiskā adrese Rubenes iela 34-75, Valmiera, LV-4201, maksātnespējas procesa administrators Juris Puriņš, amata apliecības Nr.00602, prakses vieta Aleksandra Čaka iela 33-10 (turpmāk Prasītājs), tiesā iesniegtajā prasībā lūdza piedzīt no Atbildētājas/pers. A/, personas kods /personas kods/, par labu maksātnespējīgajai sabiedrībai ar ierobežotu atbildību "JKS" zaudējumu daļu EUR 102 239,31 apmērā, kuru nebūs iespējams segt maksātnespējas procesa ietvaros.

Atzīt maksātnespējīgās sabiedrības ar ierobežotu atbildību „JKS" tiesības saņemt no /pers. A/ likumiskos procentus 6% gadā no tiesas piedzītās, bet nesamaksātās summas par laiku no prasības celšanas dienas līdz sprieduma izpildes dienai.

Prasībā norādīts, ka ar Vidzemes rajona tiesas 2019.gada 25.oktobra spriedumu civillietā Nr.C71347119 pasludināts SIA "JKS", reģistrācijas Nr. 44103107358, juridiskā adrese Rubenes iela 34 - 75, Valmiera, LV-4201 (turpmāk Parādnieks), juridiskās personas maksātnespējas process; par Parādnieka maksātnespējas procesa administratoru iecelts maksātnespējas procesa administrators Juris Puriņš, amata apliecības Nr. 00602 (turpmāk Administrators).

/pers. A/ bija Parādnieka valdes locekle no Parādnieka reģistrēšanas komercreģistrā - 2016.gada 22.jūlija līdz 2019.gada 4.jūnijam un ir atbildīga par Parādnieka grāmatvedības kārtošanu un visu saimnieciskos darījumus apliecinošo dokumentu saglabāšanu. Parādnieks kopš 2019.gada 10.aprīļa neveic saimniecisko darbību. No 2019.gada 4.jūnija līdz juridiskās personas maksātnespējas procesa pasludināšanai Parādniekam nebija amatpersonu.

/pers. A/Parādnieka grāmatvedības dokumentus Administratoram nav nodevusi tādā apjomā un stāvoklī, kāds nepieciešams, lai gūtu skaidru priekšstatu par Parādnieka darījumiem un mantas stāvokli pēdējos trijos gados pirms maksātnespējas procesa pasludināšanas - nav pilnā apjomā iesniegti tādi būtiski darījumus atspoguļojoši dokumenti kā visi ar darījumu partneriem noslēgtie līgumi un ar tiem saistītie dokumenti (papildus vienošanās, izlīgumi, akti, un tamlīdzīgi). Parādnieka kreditors - Valsts ieņēmumu dienests ir vērsies pie Administratora ar lūgumu izvērtēt konkrētus Parādnieka darījumus ar mērķi noskaidrot, vai nav pamats celt tiesā attiecīgas prasības par darījumu atzīšanu par spēkā neesošiem. Šāds izvērtējums šobrīd nav iespējams, jo Administrators ir konstatējis, ka trūkst vairākas vienošanās un ar tām saistītie dokumenti, tas ir, Administratora rīcībā nav visu Parādnieka grāmatvedības dokumentu, un tas neļauj gūt skaidru priekšstatu par parādnieka darījumiem un mantas stāvokli pēdējos trijos gados pirms maksātnespējas procesa pasludināšanas. Administratoram, iespējams, būs jāceļ prasības pret Parādnieka debitoriem par parāda piedziņu, ja šie parādi netiks samaksāti labprātīgi. Administratoram nav nodoti visi tam nepieciešamie dokumenti (piemēram, līgumi par pakalpojumu sniegšanu).

Saskaņā ar Maksātnespējas likuma 72.[1] panta 2.punktu par parādniekam nodarīto zaudējumu apmēru tiek uzskatīti parādnieka maksātnespējas procesā atzītie kreditoru prasījumi pamatparāda apmērā, kurus nav iespējams segt parādnieka maksātnespējas procesa ietvaros.

Parādnieka maksātnespējas procesā pieteikts viens - Valsts ieņēmumu dienesta kreditora prasījums EUR 126 282,95 apmērā, no kura EUR 107 583,06 ir pamatparāds un EUR 18 699,89 – blakus prasījumi. Mantas pārdošanas plāns vēl nav izpildīts: šī pieteikuma iesniegšanas brīdī ir noslēgusies Parādnieka mantas otrā izsole, kuras izdevumi vēl nav apstiprināti. Notiek darbs pie debitoru parādu atgūšanas. Tāpēc pašreiz vēl nav iespējams noteikt precīzu summu, ko būs iespējams novirzīt kreditoru prasījumu segšanai. Vadoties no šobrīd pieejamās informācijas Administrators novērtējis, ka Parādnieka maksātnespējas procesa ietvaros būs iespējams segt kreditoru prasījumus par ne vairāk kā EUR 5 343,75. Pēc Administratora aprēķiniem, šī pieteikuma iesniegšanas brīdī kreditoru prasījumu pamatparāda daļa, kuru nebūs iespējams segt maksātnespējas procesa ietvaros ir EUR 102 239,31. Iegūstot nepieciešamo informāciju, prasījuma summa tiks atbilstoši precizēta. Administrators maksātnespējīgās SIA "JKS", reģistrācijas Nr. 44103107358, labā un parādnieka vārdā ceļ prasību pret parādnieka maksātnespējas procesa valdes locekli /pers. A/.

Prasība pamatota ar Maksātnespējas likuma 1.pantu, 63.panta pirmās daļas 1. un 2.punktu, 64.panta pirmās daļas 1.punktu, 65.panta 6.punktu, 67.panta 3.punktu, 72.[1] panta pirmo un otro daļu.

Atbildētāja tiesai rakstveidā paskaidrojusi, ka MSIA "JKS" administratora Jura Puriņa prasības pieteikumu par parāda piedziņu viņa uzskata par daļēji pamatotu. Atbildētāja Valsts ieņēmumu dienestam un arī SIA "JKS" maksātnespējas procesa ietvaros iespēju robežās ir iesniegusi visus savā rīcībā esošos SIA "JKS" grāmatvedības dokumentus un par veiktajiem darījumiem vairakkārt sniegusi paskaidrojumus.

Prasītājs tiesas sēdē uzturēja prasību. Papildus paskaidroja, ka Parādnieka SIA "JKS" pamatparāds kreditoram Valsts ieņēmumu dienestam saskaņā ar kreditora prasījumu ir EUR 107 583,06. Otrajā izsolē pārdota Parādnieka manta. No mantas pārdošanas iespējami tiks segti ne vairāk par EUR 5 343,75. Kreditora prasījuma daļa, kuru nebūs iespējams segt, ir EUR 102 239,31. Atbildētāja ir bijusī SIA "JKS" valdes locekle, bet maksātnespējas procesā - Parādnieka pārstāve. Viņa maksātnespējas procesā nesadarbojas ar Administratoru. SIA "JKS" grāmatvedības dokumentus ir nodevusi tikai aptuveni, bez nodošanas akta. Vēstule ar vārdiem "nododu Jums SIA "JKS" grāmatvedības dokumentus" nav nodošanas-pieņemšanas akts, kam bija jābūt sastādītam, norādot dokumentus pa pozīcijām. Administrators ir izrevidējis Atbildētājas atgādātās kastes, kurās valda haoss, un dokumentu daudzums diez vai atbilst Atbildētājas 21.11.2019. vēstulē norādītajam skaitlim. Administratoram ir jāpārbauda atsevišķi darījumi, debitoru parādus pret Parādnieku, ko nav iespējams izdarīt, jo Administrators neatrada SIA "JKS" ar tās galveno sadarbības partneri - biedrību "Rūjienas senioru māja" slēgtas vienošanās un citus dokumentus. Administrators no kreditora Valsts ieņēmumu dienesta 2019.gada decembrī saņēma vēstuli ar lūgumu izvērtēt, vai nav pamats celt prasības par darījumu apstrīdēšanu, kas slēgti starp SIA "JKS" un biedrību "Rūjienas senioru māja". SIA "JKS" kopš

2016.gada 10.oktobra nav maksājusi nodokļus valsts budžetā. Nodokļu parāda izcelsmei nav nozīmes. Var jau būt, ka parādu var nosegt, bet nav attiecīgu dokumentu, kuru iesniegšanas pienākums bija Parādnieka pārstāvei /pers. A/. Administratoram ar Atbildētāju nenotiek nekāda komunikācija. Administratora ieskatā, ir pierādīti priekšnoteikumi zaudējumu EUR 102 239,31 piedziņai.

Saskaņā ar Pavēstu uzziņu (lietas 55. lapa), tiesas pavēste atbilstoši Civilprocesa likuma 56.panta piektajai daļai 13.05.2020. Atbildētājai /pers. A/ nosūtīta uz e-pastu /elektroniskā pasta adrese/, informējot par Vidzemes rajona tiesā Limbažos 12.10.2020. plkst. 10:00 notiekošo tiesas sēdi.

Atbildētāja uz tiesas sēdi 12.10.2020. plkst. 10:00 neieradās, par neierašanās iemesliem nepaziņoja, nelūdza atlikt lietas izskatīšanu. Ņemot vērā Atbildētājas lūgumu rakstveida paskaidrojumā - civillietu MSIA "JKS" prasībā pret /pers. A/ par parāda piedziņu izskatīt bez viņas klātbūtnes, neierašanos uz tiesas sēdi uzskatīt par attaisnojošu (lietas 13. lapa), tiesa nolēma izskatīt lietu bez Atbildētājas piedalīšanās tiesas sēdē.

Motīvu daļa

Noklausījusies Prasītāju, novērtējusi lietas materiālus, tiesa atzina, ka prasība par zaudējumu piedziņu apmierināma.

Lietā noskaidrots, ka ar Vidzemes rajona tiesas 2019.gada 25.oktobra spriedumu civillietā Nr.C71347119 ir pasludināts SLA "JKS", reģistrācijas Nr. 44103107358, juridiskā adrese: Rubenes iela 34 - 75, Valmiera, LV-4201, juridiskās personas maksātnespējas process. Par Parādnieka maksātnespējas procesa administratoru iecelts maksātnespējas procesa administrators Juris Puriņš, amata apliecības Nr. 00602. Iepriekšminētā informācija 2019.gada 29.oktobrī ierakstīta maksātnespējas reģistrā (lietas 6.-7.lapa). Nav strīda, ka pieteikumu SIA "JKS" maksātnespējas pasludināšanai 11.10.2029. iesniedza Valsts ieņēmumu dienests, jo SIA "JKS" nodokļu parāds valstij sasniedza EUR 126 282,95.

Parādnieks neveic saimniecisko darbību kopš 2019.gada 10.aprīļa.

Saskaņā ar ierakstiem LR Uzņēmumu reģistra Komercreģistrā Atbildētāja /pers. A/ bija Parādnieka vienīgā dalībniece un valdes locekle no 2016.gada 22.jūlija (Parādnieka reģistrēšanas komercreģistrā) līdz 2019.gada 4.jūnijam. No 2019.gada 4.jūnija līdz juridiskās personas maksātnespējas procesa pasludināšanai 25.10.2019. Parādniekam nebija amatpersonu.

Likuma "Par grāmatvedību" 2.pants noteic uzņēmuma pienākumu kārtot grāmatvedību. Grāmatvedībā uzskatāmi atspoguļojami visi uzņēmuma saimnieciskie darījumi, kā arī katrs fakts vai notikums, kas rada pārmaiņas uzņēmuma mantas stāvoklī (turpmāk saimnieciskie darījumi). Grāmatvedību kārto tā, lai grāmatvedības jautājumos kvalificēta trešā persona varētu gūt patiesu un skaidru priekšstatu par uzņēmuma finansiālo stāvokli bilances datumā, tā darbības rezultātiem, naudas plūsmu noteiktā laikposmā, kā arī konstatēt katra saimnieciskā darījuma sākumu un izsekot tā norisei.

Grāmatvedības sniegtajai informācijai jābūt patiesai, salīdzināmai, savlaicīgai, nozīmīgai, saprotamai un pilnīgai. Grāmatvedībai ir jānodrošina ieņēmumu un izdevumu norobežošana pa pārskata periodiem.

Par grāmatvedības kārtošanu un visu saimnieciskos darījumus apliecinošo dokumentu oriģinālu, kopiju vai datu attēlu saglabāšanu ir atbildīgs uzņēmuma vadītājs.

Kapitālsabiedrībā uzņēmuma vadītājs ir valde.

Kopsakarā no iepriekš minētā atzīstams, ka par Parādnieka grāmatvedības kārtošanu un visu saimnieciskos darījumus apliecinošo dokumentu saglabāšanu uzņēmumā "JKS" tā darbības laikā ir atbildīga valdes locekle /pers. A/.

Kā redzams no Prasītāja iesniegtajiem pierādījumiem - Administratora 04.11.2019. Pieprasījuma /pers. A/, pamatojoties uz Maksātnespējas likuma 71.panta pirmo daļu, nekavējoties, bet ne vēlāk kā desmit dienu laikā no šī pieprasījuma nosūtīšanas dienas, sagatavot un iesniegt administratoram divdesmit četros punktos norādītos dokumentus un informāciju, informējot, ja Parādnieka pārstāja rīcībā nav pieprasīto ziņu, norādot iemeslus, kāpēc viņa rīcībā nav attiecīgo ziņu. Parādnieka pārstāvis iesniedz pieprasītās ziņas vai attiecīgu paziņojumu par to, ka viņš nevar rakstveidā sniegt pieprasītās ziņas, apliecinot to ar parakstu. Tāpat Parādnieka pārstāve informēta par pienākumu nekavējoties, bet ne vēlāk kā desmit dienu laikā no pieprasījuma sagatavošanas dienas ar pieņemšanas-nodošanas aktu nodot Administratoram visu parādnieka mantu, organizatoriskos, personāla, grāmatvedības dokumentus, rīkojumus, izziņas, pārskatus un saraksti). Norādīts uz pienākumu Administratoram nododamos dokumentus iesniegt sakārtotus un sistematizētus atbilstoši likuma "Par grāmatvedību", Gada pārskatu likumam, likumam "Par nodokļiem un nodevām" un Arhīvu likumam. Parādnieka pārstāve informēta, ka par krimināatbildību par maksātnespējas procesa kavēšanu, kas izpaužas apzināti nepatiesu ziņu sniegšanu tiesai vai administratoram, darījumu nelikumīgu vešanu, mantas vai darījumu slēpšanu, iznīcināšanu, viltošanu, citām darbībām, kas kavē maksātnespējas procesu (lietas 18.-20. lapa).

Konstatējot dokumentu neiesniegšanu, Administrators 21.11.2019. Pieprasījumā atkārtoti uzdevis Atbildētājai Maksātnespējas likuma 70.panta otrajā daļā noteiktajā termiņā un kārtībā nekavējoties iesniegt konkrētus dokumentus un informāciju par Parādnieku, tajā skaitā: gada pārskatus, bilances posteņu detalizētu atšifrējumu pēc stāvokļa uz 31.12.2018. un uz 25.10.2019.,debitoru,kreditoru sarakstus, Parādnieka grāmatvedības virsgrāmatu, visus Parādnieka bankas kontu izrakstus par pēdējiem 3 gadiem līdz maksātnespējai; Parādnieka finanšu līdzekļiem, Parādnieka pamatlīdzekļu uzskaites dokumentus, darbinieku sarakstus, un visus pārējos Parādnieka grāmatvedības un citus darījumu attaisnojuma dokumentus (lietas 24. lapa).

Lai arī lietā nav strīda, ka 25.11.2019. pavadrakstā (lietas 16. lapa) Parādnieka pārstāve /pers. A/ informēja Administratoru, ka viņa nodod maksātnespējīgās SIA"JKS" grāmatvedības dokumentus uz 6594 lapām (lietas 16. lapa). Vienlaicīgi Atbildētāja nav apstrīdējusi prasības pieteikumā apgalvoto, ka viņa Parādnieka grāmatvedības dokumentus Administratoram nenodeva pilnā apjomā un stāvoklī, kāds nepieciešams, lai gūtu skaidru priekšstatu par Parādnieka darījumiem un mantas stāvokli pēdējos trijos gados pirms maksātnespējas procesa pasludināšanas - nav pilnā apjomā iesniegti būtiski darījumus atspoguļojoši dokumenti: visi ar darījumu partneriem noslēgtie līgumi un ar tiem saistītie dokumenti, tajā skaitā papildus vienošanās, izlīgumi, akti.

Saskaņā ar Valsts ieņēmumu dienesta kreditora prasījumu (lietas 17. lapa), SIA "JKS", reģistrācijas Nr. 44103107358, 18.02.2020. Kreditoru prasījumu reģistru (lietas 8. lapa), Parādnieka vienīgais (nenodrošinātais) kreditors ir Valsts ieņēmumu dienests, reģistrācijas Nr. 90000069281. Nav strīda, ka kreditora prasījuma pamats ir VID administrēto nodokļu un nodevu aprēķins uz maksātnespējas pasludināšanas dienu (25.10.2019.); galvenā prasījuma apmērs EUR 107 583,06, blakus prasījums EUR 18 699,89; kopējā prasījuma apmērs EUR 126 282,95.

Kreditors Valsts ieņēmumu dienests 13.12.2019. rakstveidā informējis MSIA "JKS" Administratoru, ka SIA "JKS" 2019.gada 31.martā vērsās nodokļu administrācijā ar iesniegumu par nokavēto nodokļu maksājumu labprātīgu samaksu un iesniegumam pievienoja bilanci uz 28.02.2019., atbilstoši kurai SIA "JKS" uz 2019.gada 28.februāri bija aktīvi 434 140,00 *euro* apmērā, kuri pamatā sastāvēja no debitoru parādiem EUR 350 919,00 apmērā, tajā skaitā debitors "Rūjienas senioru māja", reģistrācijas Nr. 40008173060, EUR 285 757,20 apmērā. SIA "JKS" 2019.gada 31.marta iesniegumā par nokavēto nodokļu maksājumu labprātīgu samaksu bija norādījusi, ka papildus finanšu līdzekļi tiks iegūti no parādu atgūšanas, un pievienojusi bilanci uz 2019.gada 28.februāri, no kuras Valsts ieņēmumu dienests nešaubīgi secināja, ka Parādnieka amatpersona izteikusies par bilancē iekļauto debitoru parādu (SIA "Rūjienas senioru māja", kurai SIA "JKS" ir sniegusi dažāda veida pakalpojumus"), atgūšanu.

Nodokļu administrācija no tās rīcībā esošajiem dokumentiem secinājusi, ka SIA "JKS" darbība attiecībā uz debitoru "Rūjienas senioru māja" saistībām 285 757,20 *euro* apmērā bija pretēja 31.03.2019. iesniegumam: 28.02.2019. biedrība "Rūjienas senioru māja" izsniegusi pretenziju SIA "JKS" ar lūgumu-pārskatīt iepriekš noteikto pakalpojumu cenu. Savukārt, SIA "JKS" jau 01.03.2019. noslēdza vienošanos, ar kuru samazināta SIA"JKS" sniegto pakalpojumu cena, tādējādi atsakoties no 2019.gada 28.februāra bilancē fiksētajām prasījuma tiesībām pret biedrību "Rūjienas senioru māja" EUR 236 709,21 apmērā. Savukārt, 2019.gada 31.martā noslēgta vienošanās par savstarpējo parādu dzēšanu, ar kuru biedrība "Rūjienas

senioru māja" dzēsa atlikušās saistības pret SIA "JKS" EUR 49 047,99 apmērā. Valsts ieņēmumu dienesta Iesniegumā norādīts, ka iepriekšminētajā vienošanās slēgšanu laikā /pers. A/ bija arī biedrības "Rūjienas senioru māja" amatpersona.

SIA "JKS" saimnieciskā darbība pamatā sastāvēja no biedrības "Rūjienas senioru māja" nodrošināšanas ar pakalpojumiem, un secīgi, arī turpmāka SIA "JKS" saimnieciskās darbības veikšana un saistību segšana, tajā skaitā pret Valsts ieņēmumu dienestu, bija atkarīga no tā, vai galvenais sadarbības partneris (biedrība "Rūjienas senioru māja") veiks norēķinus par saņemtajiem pakalpojumiem EUR 285 757,20 apmērā. SIA "JKS" amatpersona /pers. A/ izvēlējās situācijas risinājumu, kas neatbilda SIA "JKS" saimnieciskajām interesēm. Valsts ieņēmumu dienesta pirmšķietami konstatēto apstākļu kopums norāda, ka SIA "JKS" un biedrības "Rūjienas senioru māja" starpā 01.03.2019. un 31.03.2019. noslēgtā Vienošanās par savstarpējo parādu dzēšanu noslēgtas ar mērķi - apmierināt ar parādnieku (SIA "JKS") saistīto personu intereses, nodarot zaudējumus pašam parādniekam, kā arī Vienošanās, iespējams, sastādītas ar atpakaļejošu datumu, lai izvairītos no Valsts ieņēmumu dienesta rīkojuma izpildes. Iesniegumā Valsts ieņēmumu dienests lūdzis Administratoru izvērtēt konkrētus Parādnieka darījumus ar mērķi noskaidrot, vai nav pamats celt tiesā attiecīgas prasības par darījumu atzīšanu par spēkā neesošiem (lietas 23.-27. lapa).

Atbilstoši Likuma "Par grāmatvedību" 2.pantam, grāmatvedības sniegtajai informācijai jābūt patiesai, salīdzināmai, savlaicīgai, nozīmīgai, saprotamai un pilnīgai. Grāmatvedībai ir jānodrošina ieņēmumu un izdevumu norobežošana pa pārskata periodiem.

Saskaņā ar prasības pieteikumā norādīto, Administrators ir konstatējis, ka /pers. A/ iesniegtajos dokumentos iztrūkst vairākas vienošanās un ar tām saistītie dokumenti, Administratoram nav nodoti visi Parādnieka grāmatvedības dokumenti, vairākas vienošanās un ar tām saistīti dokumenti, liedzot gūt skaidru priekšstatu par parādnieka darījumiem un mantas stāvokli pēdējos trijos gados pirms maksātnespējas procesa pasludināšanas, un rezultātā Administratoram nav iespējams izvērtēt konkrētus Parādnieka darījumus, lai noskaidrotu un izvērtētu pamatu prasību celšanai tiesā pret Parādnieka debitoriem par darījumu atzīšanu par spēkā neesošiem.

Tiesas ieskatā, /pers. A/ 21.11.2019. paskaidrojums ar norādi, ka pievieno 4 mapes ar 1) rīkojumiem par atvaļinājumiem; 2) dažādiem personāla rīkojumiem; 3) darba līgumiem; 4) saimnieciskas darbības līgumiem (lietas 21. lapa), nedz 25.11.2019. pavaddokumentā atzīme, ka uz Administratora 21.11.2019. pieprasījumu /pers. A/ nodod MSIA "JKS" grāmatvedības dokumentus par 2016.-2019.gadu uz 6594 lapām (lietas 16. lapa), neaptver Administratora pieprasīto, tajā skaitā, Parādnieka darījumu izvērtēšanai nepieciešamo dokumentu klāstu.

Tiesai no lietas apstākļiem kopsakarā ir pamats atzīt, ka Parādnieka pārstāve /pers. A/ neiesniedza Administratoram dokumentus pilnā apjomā un nepieciešamā stāvoklī SIA "JKS" darījumu un mantas stāvokļa noskaidrošanai pēdējos trijos gados pirms maksātnespējas procesa pasludināšanas, tajā skaitā Atbildētāja nav iesniegusi būtiskus darījumus atspoguļojošos dokumentus: visus ar darījumu partneriem noslēgtos līgumus un ar tiem saistītos dokumentus, tajā skaitā papildus vienošanās, izlīgumus, aktus.

Atbildētāja nav apstrīdējusi prasībā norādītos apstākļus.

Komerclikuma 169.panta pirmajā daļā noteikts, ka valdes un padomes loceklim savi pienākumi jāpilda kā krietnam un rūpīgam saimniekam.

Atbilstoši likuma "Par grāmatvedību" 2.pantā noteiktajam, grāmatvedību kārto tā, lai grāmatvedības jautājumos kvalificēta trešā persona varētu gūt patiesu un skaidru priekšstatu par uzņēmuma finansiālo stāvokli bilances datumā, tā darbības rezultātiem, naudas plūsmu noteiktā laikposmā, kā arī konstatēt katra saimnieciskā darījuma sākumu un izsekot tā norisei.

Tiesai ir pamats atzīst, ka SIA "JKS" grāmatvedība vesta, neievērojot likuma "Par grāmatvedību" un saistītu citu normatīvu prasības. Dokumentu neiesniegšana MSIA "JKS" maksātnespējas procesa administratoram atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajai kārtībai pierāda Parādnieka valdes locekles /pers. A/ izvairīšanos no atbildības par Parādniekam radītiem zaudējumiem.

Maksātnespējas likuma 72.[1]pantā noteikta valdes locekļu atbildība par dokumentu nenodošanu, proti, parādnieka valdes locekļu solidāra atbildība par zaudējumiem parādniekam, ja maksātnespējas procesa administratoram netiek nodoti parādnieka grāmatvedības dokumenti vai tie ir tādā stāvokli, kas neļauj gūt skaidru priekšstatu par parādnieka darījumiem un mantas stāvokli pēdējos trijos gados pirms maksātnespējas procesa pasludināšanas.

Šā panta pirmajā daļā minētajos gadījumos par parādniekam nodarīto zaudējumu apmēru tiek uzskatīti parādnieka maksātnespējas procesā atzītie kreditoru prasījumi pamatparāda apmērā, kurus nav iespējams segt parādnieka maksātnespējas procesa ietvaros (Maksātnespējas likuma 72.[1] panta otrā daļa).

Nav strīda par Parādnieka nesamaksāto nodokļu parādu valstij, un maksātnespējas procesā pieteiktā, Valsts ieņēmumu dienesta administrētā nodokļu un nodevu prasījuma EUR 126 282,95 apmēru, no kura EUR 107 583,06 ir pamatparāds, kuru Administrators atzinis un iekļāvis kreditoru prasījumu reģistrā.

Secinot, ka no Parādnieka mantas pārdošanas būs iespējams segt kreditoru prasījumus ne vairāk kā EUR 5 343,75 apmērā, Administrators uztur prasību par kreditoru prasījumu pamatparāda daļas, kuru nebūs iespējams segt maksātnespējas procesa ietvaros, EUR 102 239,31 apmērā piedziņu no Atbildētājas.

Prasības summa EUR 102 239,31 ir MSIA "JKS" maksātnespējas procesā atzītā kreditora Valsts ieņēmumu dienesta prasījums pamatparāda apmērā, kuru nav iespējams segt parādnieka maksātnespējas, kas ir Parādnieka MSIA "JKS" zaudējums.

Lai gan Administrators paskaidroja, ka iegūstot nepieciešamo informāciju, prasījuma summa var tikt precizēta, tiesa atbilstoši Maksātnespējas likuma 72.[1] panta otrajai daļai atzīst par pierādītiem zaudējumus budžetā iemaksājamās naudas summas EUR 102 239,31 apmērā, kuras samaksa nav veikta MSIA "JKS" maksātnespējas situācijas dēļ, kuru Parādniekam visai neilgā periodā (trīs saimnieciskās darbības gados) radīja valdes locekle /pers. A/.

Komerclikuma 169.panta piektā daļa noteic, ka valdes loceklim savi pienākumi jāpilda kā krietnam un rūpīgam saimniekam. Panta otrā daļā paredz, ka valdes locekļi ir atbildīgi par zaudējumiem, ko tie nodarījuši sabiedrībai.

Komerclikuma 169.panta trešā daļa paredz, ka valdes loceklis neatbild saskaņā ar šā panta otro daļu, ja pierāda, ka rīkojies kā krietns un rūpīgs saimnieks.

Saskaņā ar judikatūrā - Senāta 2016.gada 7.jūnija spriedumā lieta SKC-7/2016 atzīto, Komerclikuma 169. pants neparedz pienākumu sabiedrībai pierādīt valdes (padomes) locekļa vainu, bet, gluži pretēji, tas noteic šīs amatpersonas vainas prezumpciju. Atbildība neiestājas vienīgi tad, ja valdes (padomes) loceklis pierāda, ka attiecīgajā situācijā ir rīkojies kā krietns un rūpīgs saimnieks, respektīvi – nav pielaidis pat vieglu neuzmanību.

Viens no instrumentiem, kā atgūt līdzekļus kreditoru prasījumu segšanai maksātnespējas procesā, ir zaudējumu piedziņa no maksātnespējīgās komercsabiedrības valdes locekļiem. Maksātnespējas procesa administratoram, kurš cēlis prasību pret valdes locekli, ir jāpierāda, pirmkārt, sabiedrībai (kreditoru kopumam) nodarīto zaudējumu fakts un apmērs, otrkārt, cēloniskais sakars starp zaudējumiem un valdes locekļa rīcību, treškārt, kā šie zaudējumi ir samazinājuši kreditoru prasījumu apmierināšanas iespējas maksātnespējas procesā, bet valdes loceklis var atbrīvoties no civiltiesiskās atbildības, pierādīdams savas rīcības atbilstību krietna un rūpīga saimnieka kritērijiem.

Naudas līdzekļi, kas nepieciešami iepriekšējā mantiskā stāvokļa atjaunošanai, ir kritērijs, pēc kura iespējams noteikt, kādā apmērā ir noticis cietušā esošās mantas samazinājums, proti, kādā apmērā mantas īpašniekam nodarīti zaudējumi tagadējās mantas samazinājuma veidā. Tāpēc apstāklim, vai norādītais stāvoklis reāli ticis atjaunots, cietušajam veicot attiecīgus mantiskus ieguldījumus, nav izšķirošas nozīmes, un tas nevar būt pamats tiesību aizskārēja atbrīvošanai no civiltiesiskās atbildības jeb zaudējumu atlīdzināšanas pienākuma.

Respektīvi, mantas sastāvā ietilpstošo aktīvu samazinājums (tostarp VID aprēķinātās valsts budžetā iemaksājamās naudas summas, kuru samaksa nav veikta kapitālsabiedrības maksātnespējas dēļ) ir uzskatāms par mantisku pametumu Civillikuma 1770. panta izpratnē. Saistību apmēra palielināšanos, ko izraisījis tiesību pārkāpums, nevar traktēt kā priekšā stāvošu zaudējumu, kas nav jāatlīdzina.

Tiesa atzīst, ka Valsts ieņēmumu dienesta aprēķinātā nodokļu parāda summa, kura norādīta VID 26.11.2019. Kreditora prasījumā par SIA ”JKS” (lietas 17. lapa), un ir iekļauta 2020.gada 18.02. Kreditoru prasījumu reģistrā (lietas 8. lapa), atzīstams par zaudējumiem atbilstoši Civillikuma 1770.pantam un ir piedzenama par labu MSIA”JKS” no Atbildētājas, kura nav pildījusi savus ar normatīvajiem aktiem noteiktos pienākumus.

Atbildētāja izskatāmajā lietā neko nav apstrīdējusi, nav iesniegusi pierādījumus atbilstoši Civilprocesa likuma 93.pantam, ka Parādniekam nav radušies zaudējumi. Atbilstoši Komerclikuma 169.panta trešās daļas normai, Atbildētāja nav pierādījusi, ka vadījusi SIA ”JKS” saimniecisko kā rūpīga saimniece. Uz tiesas sēdi Atbildētāja nav ieradusies. Ir pierādīta viņas vaina zaudējumu EUR 102 239,31 nodarīšanā un pierādīts cēloniskais sakars starp zaudējumiem un Atbildētājas rīcību.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 96.panta piektajai daļai, Prasītājam nav papildus jāpierāda lietā konstatētie apstākļi, kurus nav apstrīdējusi Atbildētāja.

Tiesa nekonstatē Maksātnespējas likuma 72.[1] panta ceturtajai daļai atbilstošus apstākļus zaudējumu atlīdzības apmēra samazināšanai.

Prasība par zaudējumu EUR 102 239,31 piedziņu ir pilnībā pamatota, pierādīta un apmierināma.

Civillikuma 1753.pantā noteikts, ka ar procentiem jāsaprot tā atlīdzība, kas dodama par kādas naudas summas vai citu atvietojamu lietu lietošanas atvēlējumu vai kavējumu, samērā ar viņu daudzumu un lietošanas ilgumu. Civillikuma 1756.pantā noteikts pienākums maksāt procentus, pamatojas uz tiesisku darījumu, vai likumu.

Atbilstoši Civillikuma 1765.pantam, procentu apmērs cieši jānosaka aktā vai darījumā. Ja tas nav darīts, kā arī tajā gadījumā, ja likums nosaka aprēķināt likumiskos procentus, tas ir seši procenti no simta gadā.

Civilprocesa likuma 195.pants noteic, ka taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, tiesa tā rezolutīvajā daļā norāda prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai) saņemt procentus.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 195.pantam, Civillikuma 1765.panta pirmajai daļai, nosakāmas Prasītājas tiesības saņemt procentus 6% gadā no nesamaksātās galvenā parāda summas EUR 102 239,31, sākot no sprieduma spēkā stāšanās dienas līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai).

Administrators prasību cēlis maksātnespējīgās SIA “JKS”, reģistrācijas Nr. 44103107358, labā un atbilstoši Civilprocesa likuma 43.panta pirmās daļas 10.punktam no tiesas izdevumu samaksas valsts ienākumos ir atbrīvots.

No Atbildētājas atbilstoši Civilprocesa likuma 42.panta pirmajai daļai par labu valstij piedzenama nesamaksātā valsts nodeva EUR 2380,50 (Civilprocesa likuma 34.panta pirmās daļas 1)punkta “d)” apakšpunkts), un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi EUR 2,02.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 204.[1] pantam, spriedums izpildāms labprātīgi 10 dienu laikā no sprieduma spēkā stāšanās dienas

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz iepriekšminēto un Civilprocesa likuma 190., 192., 193. pantu, 187.panta otro daļu, tiesa

n o s p r i e d a:

Maksātnespējīgās sabiedrības ar ierobežotu atbildību „JKS”, reģistrācijas Nr. 44103107358, juridiskā adrese Rubenes iela 34-75, Valmiera, LV-4201, maksātnespējas procesa administratora Jura Puriņa, amata apliecības Nr.00602, prakses vieta Aleksandra Čaka iela 33-10, prasību apmierināt pilnīgi.

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, par labu maksātnespējīgajai sabiedrībai ar ierobežotu atbildību “JKS”, reģistrācijas Nr. 44103107358, zaudējumus EUR 102 239,31 (viens simts divi tūkstoši divi simti trīsdesmit deviņi *eur*o un trīsdesmit viens cents).

Atzīt maksātnespējīgās sabiedrības ar ierobežotu atbildību “JKS”, reģistrācijas Nr. 44103107358, tiesības saņemt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, likumiskos 6% gadā no tiesas piedzītās, bet nesamaksātās summas EUR 102 239,31 par laiku no sprieduma labprātīgai izpildei noteiktā termiņa izbeigšanās dienas līdz sprieduma izpildes (izsoles noslēguma) dienai.

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, par labu valstij valsts nodevu EUR 2380,50 (divi tūkstoši trīs simti astoņdesmit *euro* un piecdesmit centi), un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus EUR 2,02 (divi *euro* un divi centi).

Valsts nodeva ieskaitāma Valsts kases, reģistrācijas numurs 90000050138, kontā LV55TREL1060190911200, BIC kods TRELLV22.

Ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi ieskaitāmi Tiesu administrācijas, reģistrācijas numurs 90001672316, kontā Nr.LV51TREL2190458019000, BIC kods TRELLV22, mērķis: 21499.

Noteikt parādniekam termiņu sprieduma labprātīgai izpildei – 10 dienu laikā no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā 20 dienu laikā Vidzemes apgabaltiesā, iesniedzot apelācijas sūdzību vai protestu Vidzemes rajona tiesā no sprieduma sastādīšanas dienas 2020.gada 10.novembra.

Vidzemes rajona tiesas tiesnese D.Glinka